

EUROPEJSKA PRZESTRZEŃ DANYCH DOTYCZĄCYCH ZDROWIA

WTÓRNE PRZETWARZANIE DANYCH OSOBOWYCH ORAZ PRAWA OSÓB FIZYCZNYCH

24-25 MARCA 2026 KONFERENCJA ONLINE

Prawo do wyłączenia z wtórnego wykorzystania danych zdrowotnych – problemy implementacyjne

dr Paweł Złamańczuk

Modele zbierania danych w EHDS

Pierwotne wykorzystanie (primary use)

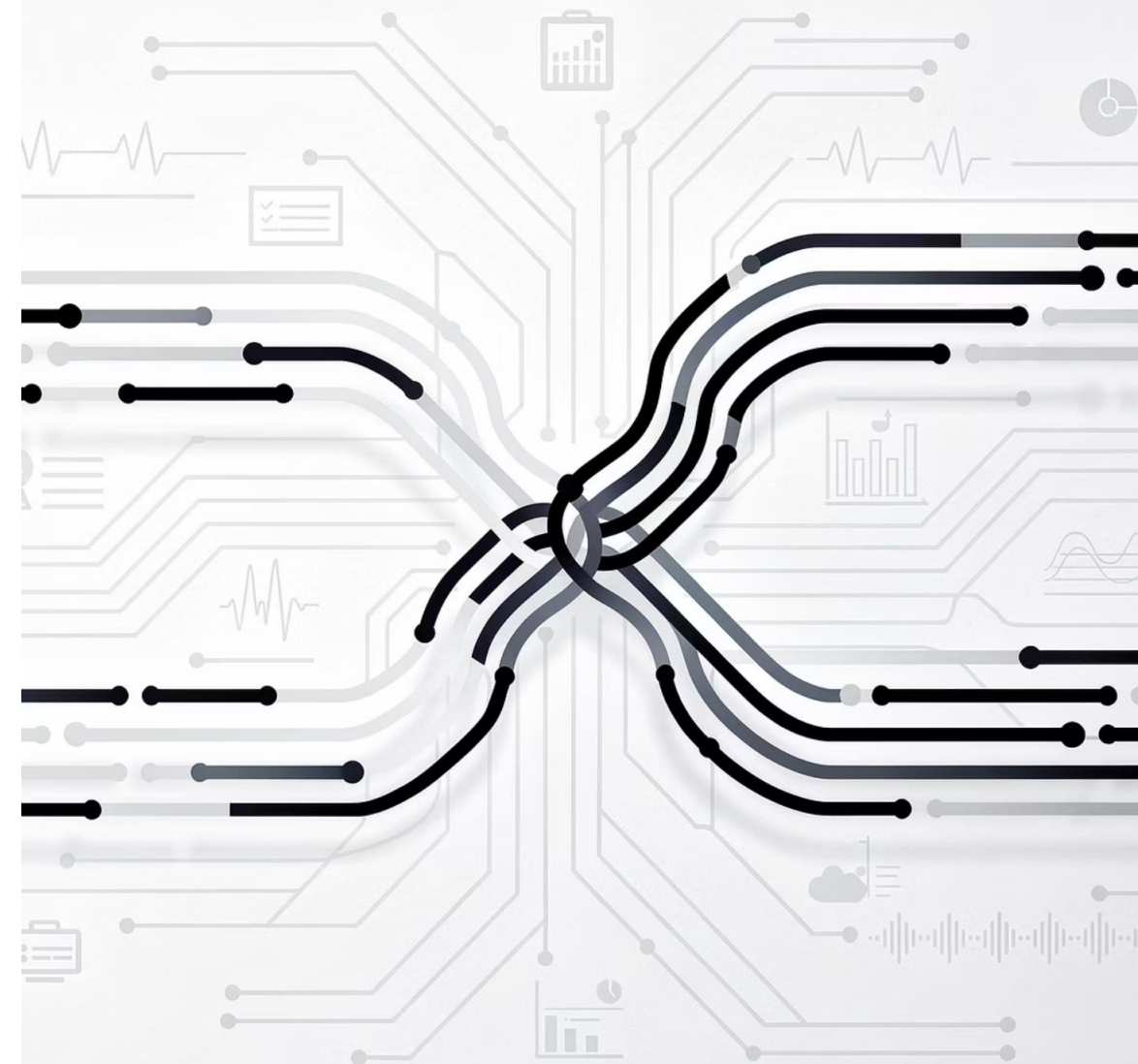
Prawo państw członkowskich do wprowadzania opt-out na dostęp do EDM w celach leczniczych (art. 10 EHDS).

Wtórne wykorzystanie (secondary use)

Ogólny mechanizm opt-out (art. 71 EHDS). Rezygnacja z opt-in (zgody).

Domyślne udostępnienie danych

Opt-out

Ustanowienie prawa opt-out na poziomie UE

Art. 71 ust. 1 EHDS

Prawo do wyłączenia swoich danych z przetwarzania wtórnego.

Charakter prawa

Bezwarunkowe, w dowolnym czasie, bez podawania przyczyny i odwracalne.

Niezależność od RODO

To prawo "sui generis", działające niezależnie od prawa do sprzeciwu z art. 21 RODO.

Wprowadzenie mechanizmu opt-out przez państwa członkowskie

Obowiązek państw członkowskich (Art. 71 ust. 2 EHDS)

Stworzenie łatwo dostępnego i zrozumiałego mechanizmu.

Architektura (centralizacja vs decentralizacja)

Rejestry opt-out i wymóg filtrowania danych u źródła.

Pełny opt-out / częściowy opt-out

Możliwość wyboru poziomów wyłączenia (np. na konkretne cele lub podmioty).

Bufory zabezpieczające prywatność medyczną

Dopuszczalne cele

Badania naukowe, zdrowie publiczne, innowacje i polityka (art. 53 EHDS).

Twarde zakazy

Marketing, ubezpieczenia, dyskryminacja rynkowa, deanonimizacja (art. 54 EHDS).

Ochrona danych "najbardziej" wrażliwych

Bardziej rygorystyczne środki m.in. dla danych genetycznych (art. 51 ust. 4 EHDS).

Środowiska SPE

Dostęp badacza w "bezpiecznych środowiskach przetwarzania".

Wyjątki od opt-out (art. 71 ust. 4-7 EHDS)

Państwo może w drodze wyjątku pominąć opt-out pacjenta.

Surowe warunki:

- 1** *Wniosek podmiotu publicznego.*
- 2** *Ważny interes publiczny / ochrona zdrowia.*
- 3** *Brak możliwości pozyskania danych z innych źródeł.*
- 4** *Silne uzasadnienie i specjalne zabezpieczenia.*

Rozwiązania dotyczące stosowania opt-out w trwających badaniach

1

Brak działania wstecznego (art. 71 ust. 2 EHDS)

Opt-out działa tylko na przyszłość.

2

Integralność nauki

Przetwarzanie zatwierdzone przed opt-out jest kontynuowane.

3

Architektura logów

System IT musi śledzić status pacjenta z uwzględnieniem "znaczników czasu".

Informowanie o opt-out i edukacja personelu medycznego (*EHDS literacy*)

Zrozumienie systemu

Obowiązek państwa do prowadzenia kampanii podnoszących kompetencje cyfrowe (art. 84 EHDS).

Transparentność organów ds. dostępu do danych dotyczących zdrowia (HDAB)

Obowiązek informowania: o prawach osób fizycznych związanych z wtórnym wykorzystywaniem, kto, do jakich zbiorów i do jakich celów uzyskał dostęp do danych (art. 58 EHDS).

Rola personelu medycznego

Pierwsza linia zaufania (lekarze, pielęgniarki, farmaceuci). Wymóg szkoleń dla pracowników służby zdrowia (art. 83 EHDS).

Dziękuję za uwagę!

**Wydział Prawa
i Administracji**
Uniwersytetu Warszawskiego

URZĄD OCHRONY DANYCH OSOBOWYCH

**INP
PAN**

Wydział Medyczny
UNIWERSYTET
WARSZAWSKI